

Monsieur Claude Wiseler
Präsident vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 23. Dezember 2025

Här Präsident,

sou wéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, bieden ech Iech, dës parlamentaresch Fro un d'Madamm Ministesch fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau, an un den Här Minister fir Ëmwelt, Klima a Biodiversitéit weiderzeleeden.

Eng rezent Etüd vu PAN Europe, warnt virun héije Konzentratiounen vun der „Eiwegkeetschemikalie“ Trifluoressigsäure (TFA) an alldéegleche Käreproduiten. Wëssenschaftlech Etüde weisen dorop hin, datt TFA kann negativ gesondheetlech Konsequenzen hunn op d'Entwécklung vum Fötus, d'Schilddrüs, den Immunsystem an d'Fertilitéit.

D'Analys vu 66 Produiten aus 16 europäesche Länner – dorënner och Lëtzebuerg – weist, datt dës am Duerchschnëtt 107 Mol méi staark belaascht si wéi d'Drénkwaasser. 82% vun de Produiten iwwerschreiden och de Grenzwäert vun 10µg/kg fir reproduktiv schiedlech Substanzen. Bei 82% vun de getestete Produiten ass de Grenzwäert vun 10 µg/kg fir reproduktiv schiedlech Substanzen iwwerschratt ginn. D'Etüd ënnersträicht, datt d'Ernährung eng entscheidend Roll bei der mënschlecher Belaaschtung duerch Eiwegkeetschemikalien spillt.

An deem Kontext géing ech folgend Froen stellen:

- Ass virgesinn, d'Kontrollen op PFAS an TFA a Liewensmëttel systematesch auszebauen, inklusiv Bio-Produkten?
- Setzt sech d'Regierung op EU-Niveau fir d'Festleeë vu verbindleche Grenzwäerter fir TFA a Liewensmëttel a Waasser an?
- Wéi eng konkret Schrëtt ënnerhëlt d'Regierung fir den Asaz vu PFAS-haltege Pestiziden ze reduzéieren oder ze verbidden, an dobäi gläichzäiteg d'Bauere bei der Ëmstellung op alternativ Methoden ze ënnerstëtzen?

Mat déiwem Respekt

Claire Delcourt
Deputéiert

Gemeinsam Äntwert vun der Ministesch fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau a vum Minister fir Ëmwelt, Klima a Biodiversitéit op d'parlamentaresch Fro n° 3386 vun der éierbaren Deputéiert Claire Delcourt

-Ass virgesinn, d'Kontrollen op PFAS an TFA a Liewensméttel systematesch auszebauen, inklusiv Bio-Produkter?

D'Kontrollprogrammer vun der Lëtzebuerger Veterinär- a Liewensméttelverwaltung (ALVA) goufen an deem Beräich an de leschte Jore substanzéiell ausgebaut.

Sou gëtt zënter Jore reegelméisseg d'Qualitéit vun de Mineral- a Quellewaasser, déi um Lëtzebuerger Marché verkaaft ginn, kontrolléiert. Am Kader vun dëser Iwwerwaachung goufen och d'Substanzen aus der Grupp vun de PFAS systematesch mat analyséiert.

Bezunn op d'PFAS an anere Liewensméttel, mécht d'ALVA zënter 2022 reegelméisseg Analysen an enger breeder Gamme vu Produkter. Dës Iwwerwaachung ëmfaasst souwuel Liewensméttel aus konventioneller wéi och aus biologescher Produktioun.

Eng Publikatioun fir de grouss Public zu de Kontrollkampagnen fir PFAS an de Liewensméttel ass op eise Portal vun der Liewensméttelsécherheet disponibel. An deem Rapport si souwuel Bio wéi och konventionell Produkter:

<https://securite-alimentaire.public.lu/fr/danger/fr/contaminants-industriels/pfas.html>

Op dëser Säit fënnt een och weider detailléiert Informatiounen iwwer TFA.

Zousätzlech leien zwou **wëssenschaftlech Publikatiounen** vun der ALVA vir, déi sech mat PFAS a mat fluoréierte Pestiziden auserneesetzen:

Occurrence and trends of fluorinated pesticides in food commodities marketed in Luxembourg (2011–2024)

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/41099794/>

Occurrence of PFAS in food and dietary exposure in Luxembourg (2022–2024)

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/41532235/>

-Setzt sech d'Regierung op EU-Niveau fir d'Festleeë vu verbindleche Grenzwäerter fir TFA a Liewensméttel a Waasser an?

D'Lëtzebuerger Veterinär- a Liewensméttelverwaltung (ALVA) suivéiert d'Aarbechtsgruppe bei der Europäescher Kommissioun, déi sech mat der Harmoniséierung, der Reglementatioun an der Risikobewäertung am Beräich vun de per- a polyfluoréierte Substanzen (PFAS) an de Liewensméttel beschäftegen. Allerdéngs gëtt et de Moment kee Virschlag op europäeschem Niveau fir eng harmoniséiert Limit fir TFA a Fläschewaasser ze bestëmmen. D'Sécherheet vum Konsument am Zesummenhang mat der Präsenz vun TFA a Liewensméttelprodukter gëtt duerch eng Risikobewäertung garantéiert.

Am Joer 2017 huet d'EFSA fir den TFA eng zoulässege deeglech Opnam (DJA) vun 0,05 mg/kg Kierpergewicht pro Dag festgeluecht. Op Ufro vun der Europäescher Kommissioun ass d'EFSA amgaang, déi toxikologesch Referenzwäerter fir TFA nei ze evaluéieren. Dës Evaluatioun geschitt an Zesummenaarbecht mat de Memberstaaten an der Europäescher Chemikalien-Agence (ECHA), déi fir d'Klassifizéierung an d'Äschätzung vun de cheemeschen Eegenschafte vum TFA zoustänneg ass. D'ALVA waart op d'Publikatioun vum neien Avis vun der EFSA, dee fir Juli 2026 virgesinn ass, fir – falls néideg – hir Risikobewäertungen unzepassen.

An den Diskussiounen betreffend d'Festleeë vu neie Grenzwäerter am Grond- an Uewerflächewaasser (Modifikatioun vun den Direktiven 2006/118/CE an 2008/105/CE) huet d'Regierung sech fir EU-wäit harmoniséiert Grenzwäerter fir TFA agesat. Et ass fir d'Regierung essentiell, datt Grenzwäerter am Drénk- an am Grondwaasser op Basis vun den toxikologesche Referenzwäerter vun der ECHA souwéi der Weltgesondheetsorganisatioun (WHO) festgeluecht ginn. Verbindlech Grenzwäerter fir TFA als ponderéierte Bestanddeel vu PFAS an Uewerflächegewässer wäerten 2026 an der modifizierter Direktive 2006/118/CE publizéiert ginn.

En attendant dass déi europäesch Grenzwäerter festgeluecht ginn, huet Lëtzebuerg fir de Volet "Drénkwaasser" allerdéngs net ofgewart an d'Gesondheetsdirektioun (Direction de la Santé) huet par précaution ee provisoreschen Orientéierungswäert vun 12 µg/L festgeluecht. D'Drénkwaasserversuerger sinn zousätzlech per Circulaire opgefuerdert gi fir den TFA ab dem 01/06/2025 systematesch an hirer Iwwerwaachung vum Drénkwaasser mat ze moossen¹.

-Wéi eng konkret Schrëtt ënnerhëlt d'Regierung fir den Asaz vu PFAS-haltege Pestiziden ze reduzéieren oder ze verbidden, an dobäi gläichzäiteg d'Bauere bei der Ëmstellung op alternativ Methoden ze ënnerstëtzen?

D'ALVA an d'ASTA suivéieren aktiv d'Entwécklung vun de nationalen an europäeschen Aarbechten, a setzten sech fir eng Harmoniséierung vun den Aktiounen an de Memberstaaten an. Wat d'Planzeschutzmëttel ugeet, war d'Net-Erneuerung vun der Geneemegung vum Wirkstoff Flufenacet op europäeschem Niveau schonn ee wichteg Faktor bei der Reduzéierung vu Planzeschutzmëttel, déi TFA generéieren. Dëse Wirkstoff war ee vun de fluoréierte Wirkstoffer, déi zu Lëtzebuerg am meeschte benotzt goufen.

Weiderhi bitt de Ministère fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau och Baihëllef un, fir dass d'Betriber allgemeng manner Planzeschutzmëttel asetzen.

Aktiounen betreffend den Asaz vu PFAS-haltege Planzeschutzmëttel si Bestanddeel vum Rapport vum interministerielle PFAS-Grupp. Dëse Rapport ass aktuell an der Finalisatiounsphase.

Lëtzebuerg, den 28. Januar 2026

(s.) Martine Hansen
Ministesch fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau

¹ <https://maint.gouvernement.lu/fr/circulaires/circulaires2025/circulaire-2025-026.html>